

UNA CURA PACTADA ENTRE EL CIRURGIÀ SORRIBES I LA FAMÍLIA

RAMON (1404).

LLOBET i PORTELLA, Josep M^a.

L'objecte d'aquesta comunicació és comentar breument un document notarial del segle XV, que conté els pactes establerts entre un cirurgià i quatre membres d'una família, i, seguidament, oferir la transcripció del text del dit document.

COMENTARI DEL DOCUMENT.

L'instrument notarial fou datat a Cervera el 16 d'abril de 1404 i en ell consta el compromís contret per mestre Tristany Sorribes, cirurgià de Barcelona que en aquell temps habitava a Verdú, davant dos matrimonis formats, respectivament, per Domènec Ramon i Antònia, i Pere Ramon - fill dels anteriors- i Caterina, de curar el dit Pere Ramon del mal que tenia a la cuixa.

El preu de la cura s'estipulava en 40 florins (1), quantitat que es pagaria al cirurgià de la forma següent: 5 florins li serien donats immediatament, per tal com ell ja havia comprat medecines, i els 35 florins restants se li farien efectius tres mesos després que Pere Ramon es trobés totalment curat.

En cas que durant els tres mesos esmentats la malaltia tornés a aparèixer, Pere Ramon i la seva família quedarien deslliurats de complir amb l'obligació d'efectuar el pagament dels dits 35 florins.

Mestre Tristany Sorribes s'obligava a atendre de forma seguida el seu pacient fins que aquest es veiés lliure del mal que l'afectava.

Resulta interessant d'observar que, malgrat haver-hi aquell any metges a Cervera (2), la família Ramon en contractà un de Verdú; potser la fama del mestre així ho aconsellava. Amb tot, cal tenir present que no hi ha constància que la dita família visqués a Cervera; ni el text dels pactes ho afirma ni nosaltres hem pogut trobar cap rastre dels seus membres en la documentació cerverina de l'època.

TEXT DOCUMENTAL.

1404, abril, 16. Cervera

Ihesús

En nom de Déu e de la verge Maria, mare sua, sie; amén.

Es avengut entre maestre Tristayn Sorribes, cirurgià de Barcelona habitant ara en Verdú, de una part, e en Domingo Ramon e madona Anthònia, muyller sua, e en Pere Ramon, fiyll lur, e la dona na Caterina, muyller del dit en Pere Ramon, de la altra, ço és, que lo dit maestre Tristayn empare de tenir en cura lo dit Pere Ramon del mal o accident, lo qual lo dit Pere Ramon ha en la cuxa e en la anqua, e promet és obligat, miyançant la gràcia de Déu e les medecines per ell al dit Pere faedores, de sanar-lo e de guarir-lo de les dites malalties perfectament.

Item és emprès entre les dites (parts) que los dits Pere Ramon, Domingo Ramon e les dites lurs muyllers haien e sien tenguts de donar e pagar al dit Tristayn Sorribes per trebaylls e per les medicines de la cura dessus dita, segons dit és perfetament ffaedora XL fflorins d'or d'Aragó, dels quals li haien a bestraure cinch fflorins ara de present per les dites medicines a comprat e los restants XXXV fflorins li haien a donar e a pagar sens tota contradicció e embarch dins tres meses après que serà guarit e perfeytament sant de la dita malaltia, del dia del dit sanament o cura feta en après ladonchs contínuament o en après seguidors e comptadors.

Item és emprès entre les dites parts que los dits Domingo Ramon, Pere Ramon e les dites muyllers lurs no sien tenguts de donar e pagar al dit mestre Tristayn Sorribes los dits XXXV fflorins ni no axí com damunt és dit e dins los dits III mese après que serà guarit lo dit Pere. E, si dins los dits III meses la malaltia dessus dita li retornave o li revertie, que no li fossen tenguts a donar ni a pagar los dits XXXV fflorins, ans per vigor del present capítol ne sien deliures e absolts e difinitis.

Item és emprès entre les dites parts que lo dit mestre Tristayn haie e sie tengut de tenir en la dita cura contínuament lo dit Pere Ramon fins que, segons dit és, sie perfetament guarit de les malalties o accidents dessus dits.

Item és emprès entre les dites parts que dels presents capítolls sien fetes a cascuna de les dites parts tantes cartes com necessari ne hauran o.n volran.

Que si quidem capitula supra dicta fuerunt facta, firmata et iurata per pactes predictas et utraque ipsarum et ea attendere, tenere, servare et complere promiserunt operis per efectum. Et pro hiis attendendis (...).

Actum Cervarie, die XVI^a aprilis dicti anni.

Presentibus testibus venerabili Raymundo Dan, Iacobo Ceseres, apotechario, et Iohanne Gargala, barbitunsore, Cervarie.

Arxiu Històric Comarcal de Cervera, Fons Notarial, Cervera, 18, Pere de Salvanera, Manual, 1403-1404, f. 128.

NOTES.

1.- Un florí equivalia a 11 sous (Sistema monetari català: 1 lliura = 20 sous = 240 diners).

2.- Vegeu: LLOBET i PORTELLA, Josep M^a, "Els metges a Cervera durant els segles XIV i XV", en les actes d'aquest Congrés.